

Voorstel aan : Gemeenteraad van 29 september 2014
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 16 september 2014
Nummer : 48
Onderwerp : Kaderstelling centrumvisie Haren
Bijlage(n) : Concept raadsbesluit

Samenvatting : Naar aanleiding van het coalitieakkoord en de presentatie van het door Ondernemend Haren aangeboden rapport 'De kern van Haren' willen wij een tweetal werkateliers organiseren om te komen tot een concrete, heldere en praktische centrumvisie. Met dit voorstel wordt u daarvoor een aanpak en een aantal kaders voorgelegd.

Voorgestelde beslissing :

- Een tweetal werkateliers te organiseren teneinde in samenwerking met diverse partijen een concept centrumvisie uit te werken.
- Voor de uitwerking van de centrumvisie kaders uit te laten werken aan de hand van de volgende onderwerpen:
 - ruimtelijke ordening, vastgoed en openbare ruimte;
 - de marketing van het centrum;
 - de ontwikkeling van het ondernemerschap.

Inleiding

Het centrum van Haren behoeft aandacht. In de afgelopen jaren waren er veel ontwikkelingen die een grote invloed hebben op het centrum van Haren. Er is de opkomst van Internet en internetwinkelen, de economische crisis, vergrijzing en ontgroening van de bevolking en voor Haren specifiek ook een aantal ruimtelijke vraagstukken. Op basis van deze ontwikkelingen is het noodzakelijk om de functie van het centrum van Haren opnieuw te definiëren en opnieuw vast te stellen wat 'de kern van Haren' is. In het onderzoeksrapport dat in opdracht van Ondernemend Haren door Markling onder deze titel recent is verschenen, worden al een aantal kaders voor een nieuw centrum gegeven. Er moet een ondernemersfonds ingesteld worden, parkeren is een belangrijk onderwerp, sfeer en groen en de invulling van het Haderaplein worden als belangrijke onderwerpen aangedragen om te komen tot een versterking van het centrum vanuit het perspectief van de ondernemer.

In 2012 is voor Haren de HBD¹ kansenkaart opgesteld waarin wordt voorgesteld om de positie van Haren te versterken, eventuele leegstand in gezamenlijkheid gericht te bestrijden, aan de uitstraling van het dorp en de winkels te werken, een goede ruimtelijke ontwikkeling van het centrum te borgen en te zorgen voor een gastvrije sfeer, onder meer via het parkeerbeleid, maar ook via meer en andere service van de winkeliers zelf. Ten slotte moeten de ondernemers aan de slag om meer activiteiten in de het centrum te ontwikkelen.

In december 2013 is in relatie tot dit onderwerp door de raad inmiddels het parkeerbeleid vastgesteld en ook een nieuw Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan (GVVP) is recent door de raad vastgesteld.

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord tussen D66, GVH en VVD "Richting geven, ruimte bieden en verbinden" voor de raadsperiode 2014-2018 wordt het volgende aangegeven:

"De gemeente heeft nadrukkelijk aandacht voor de problematiek van het MKB en de positie van de winkelcentra Haren-Dorp en Oosterhaar. De gemeente waardeert en ondersteunt het initiatief van de gezamenlijke ondernemers in Haren, om te komen met visie en een plan voor het dorpshart in de toekomst. De gemeente ontwikkelt, samen met betrokken partijen, een integrale visie op het centrum van Haren. Hier hoort de ontwikkeling van het Haderaplein bij. Onderdeel van de integrale visie is ook de verkeersafwikkeling en het parkeerbeleid. Gezamenlijk uitgangspunt is een levendig gastvrij centrum, waar het goed werken en vertoeven is en waar de economische en de sociale functie optimaal in balans zijn. Onderzocht zal worden of invoeren van gratis parkeren (blauwe zone) mogelijk is. De gemeente zal zich inspannen de ondernemers te 'ontzorgen' door het instellen van een ondernemersloket als vast aanspreekpunt en door het zoveel mogelijk 'ont'regelen en zal het mogelijk te maken dat (winkel)panden eenvoudiger een andere bestemming kunnen krijgen."

Voorstel aanpak

Bovenstaande is voor ons aanleiding geweest om te komen met een voorstel voor de uitwerking van een centrumvisie. Er is de afgelopen jaren wel al het nodige ondernomen om te proberen het centrum van Haren te versterken. Nu is het moment om in lijn met de aanzetten die in de rapportage van Markling en het coalitieakkoord wordt gegeven, in gezamenlijkheid te komen tot een concrete, heldere en praktische centrumvisie. Wij willen dan ook de bestaande plannen / documenten als basis gebruiken om te komen tot de in het coalitieakkoord beschreven integrale visie door in oktober een tweetal werkateliers te organiseren met alle betrokken partijen. Naast u als raad gaat het dan in eerste instantie om de direct betrokken partijen: de ondernemers van het centrum en de eigenaren van vastgoed.

¹ Hoofd Bedrijfschap Detailhandel

Ook de gebruikers van het centrum, zoals op het gebied van verkeer, sport, cultuur en recreatie dienen natuurlijk betrokken te worden bij de ontwikkelingen in het centrum. Uiteraard zal het bredere publiek ook worden geïnformeerd over de uitkomsten van de ateliers, het centrum is immers van alle inwoners van Haren. De dorpsbelangen fungeren als vertegenwoordigers van de bewoners. Naar aanleiding van de vastgestelde centrumvisie uit te werken onderdelen zullen, daar waar van toepassing (zoals ontwikkeling Raadhuisplein-Haderaplein), ook aan direct omwonenden worden voorgelegd voordat definitieve keuzes kunnen worden gemaakt. Vele partijen ontmoeten elkaar in het centrum van Haren dat daarom een vitale inrichting nodig heeft om al deze partijen te bedienen.

Uitgangspunten

De uit te werken centrumvisie willen wij ook graag door u als raad vast laten stellen. Het is daarom van belang dat de visie aansluit op uw verwachtingen. Daarom leggen wij door middel van dit voorstel een aantal de kaders aan u voor, die bepalend zijn voor de invulling van de werkateliers. Daarnaast wordt rekening houdend met deze kaders, na afronding van de ateliers, een door partijen gedragen integrale visie en een uitvoeringsagenda voor het centrum van Haren opgesteld.

Basis voor de kaderstelling zou een gezamenlijke ambitie kunnen zijn, die wij hieronder in concept en als aanzet voor de discussie hebben geformuleerd. Deze ambitie zou de drager moeten vormen voor de uitwerking in de diverse deelonderwerpen.

Ambitie voor de toekomst:

“Het centrum van Haren staat in de regio bekend vanwege de exclusieve kwaliteit van het winkelaanbod, een uitstekende service en een op sfeer en beleving gerichte inrichting van de openbare ruimte met de daarbij behorende activiteiten. We dragen dit samen actief uit. Hierdoor heeft Haren het meest aantrekkelijke centrum van Noord Nederland.”

De werkateliers moeten de input leveren voor de uitvoeringsagenda. Als uitkomst van de werkateliers moeten er gedragen conclusies worden getrokken / keuzes worden gemaakt met betrekking tot diverse onderwerpen. Deze conclusies en keuzes moeten in lijn zijn met de geformuleerde ambitie. Vervolgens moet op basis daarvan weer een uitvoeringsagenda worden opgesteld.

Wij zien een opgave langs drie sporen / onderwerpen, die ook de onderwerpen van de werkateliers en de kaders van de centrumvisie / uitvoeringsagenda moeten vormen²:

- ruimtelijke ordening, vastgoed en openbare ruimte;
- de marketing van het centrum;
- de ontwikkeling van het ondernemerschap.

Ruimtelijke ordening, vastgoed en openbare ruimte

- Mogelijkheden voor de eigenaren van het vastgoed om een bijdrage te leveren aan de versterking van het centrum.
- Ruimtelijke kwaliteit (stedenbouwkundig, architectonisch).
- Noodzaak om het centrum van Haren ruimtelijk in te kaderen. Heeft het centrum een grens?
- Mogelijke (aanvullende) kaders voor de invulling van het Haderaplein.
- Mogelijkheden (aanvullende) aanpassingen parkeerbeleid in Haren; betaald, achteraf, blauwe zone of gratis in combinatie met de bereikbaarheid, infrastructuur, logistiek, routing en verkeer.
- De beleving en sfeer (beeldkwaliteit, inrichting openbare ruimte).

² Deze onderwerpen kunnen in nader overleg met de atelierbegeleiders nog enigszins worden aangepast;

De marketing van het centrum

- De organisatie van de centrummarketing (promotie, marketing, informatie).
- Thema's / branding / beeldmerk van Haren (onderscheidend vermogen).
- De ontwikkeling van een structurele financiering van de marketing.
- Vorming van een ondernemersfonds.
- Concrete projecten (i.r.t. beeldmerk), uitgezet in tijd.
- Et cetera.

De ontwikkeling en professionalisering van het ondernemerschap

- Primaire verschillen tussen verantwoordelijkheden en ondersteuning.
- Doelstellingen.
- Samenwerkingsvormen.
- Gezamenlijk aan de slag met –E-commerce en overige social media ontwikkelingen.
- Kwaliteit van het ondernemerschap belangrijk m.b.t. imago.

Voorstel

Wij stellen voor om op basis van de bovengenoemde kaders een tweetal werkateliers te organiseren. Vooralsnog hebben wij daar de avonden van 8 en 22 oktober voor gereserveerd. In overleg met een tweetal deskundigen worden op de twee avonden twee verschillende onderwerpen behandeld en verschillende partijen uitgenodigd. Het onderscheid tussen de avonden zal liggen tussen de noodzakelijke ruimtelijk economische kaders (Ruimtelijke Ordening, Vastgoed en Openbare Ruimte) en het economische functioneren (Marketing en Ondernemerschap). De avonden moeten de input leveren die rechtstreeks kan worden vertaald naar een visie-document en een mogelijke uitvoeringsagenda. Ons streven zal zijn om deze documenten in november, of uiterlijk december aan u ter vaststelling aan te bieden.

Concreet stellen wij u dan ook voor om de werkateliers te organiseren en de kaders hiervoor vast te stellen.

Kostendekking

U heeft ten behoeve van het onderwerp 'Centrumkracht' extra budget gecreëerd van € 6.000,- om met dit onderwerp aan de slag te kunnen. Wij zullen de geplande werkzaamheden organiseren met dit budget als uitgangspunt.

Communicatie

In overleg met de direct betrokkenen hebben wij de keuze gemaakt om voor de werkateliers te werken met deelname op basis van uitnodiging, om zodoende regie te krijgen op voldoende en een evenredige inbreng in de discussies. We zullen hierbij proberen om in eerste instantie de meest belangrijke doelgroepen van het centrum te betrekken. Het gaat dan ook om bijvoorbeeld gebruikers uit de culturele, sportieve of recreatieve hoek. Uiteraard zal het bredere publiek wel worden geïnformeerd over de uitkomsten van de ateliers.

Haren, 25 augustus 2014

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

J.G. Vlietstra,
burgemeester